

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till rådets förordning (EG) om tillämpningen av en flerårig ordning med allmänna tullförmåner under perioden 1 juli 1996-30 juni 1999 för vissa jordbruksprodukter med ursprung i utvecklingsländer"

(96/C 204/25)

Den 12 april 1996 beslutade rådet, i enlighet med Romfördragets artikel 198, att rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovan nämnda förslag.

Ekonomiska och sociala kommittén beslutade att ge Michael Strauss i uppdrag att såsom huvudföredragande bereda detta ärende.

Vid sin 335:e plenarsession den 24-25 april 1996 (sammanträdet den 25 april 1996) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med majoritetsbeslut (55 röster för, 5 mot och 26 nedlagda röster).

1. Inledande synpunkter

1.1. Kommissionen föreslår att principerna för den fleråriga ordningen med allmänna tullförmåner för industrivaror (som tillämpas sedan den 1 januari 1995) utvidgas till jordbruksprodukter. För jordbrukssektorn har det först varit nödvändigt att avsluta analysen av resultaten från Uruguayrundan.

1.2. Kommissionens förslag syftar till att överföra de fyra huvudsakliga målen för ordningen för industrivaror till de berörda jordbruksprodukterna. Dessa mål är följande:

- Förenkling genom ett graderingssystem för förmånstullar som innehåller fyra olika nivåer för tullnedsättning.
- Omfördelning av ordningen till förmån för de länder som har störst behov av detta genom ett graderingssystem för viktiga produktionssektorer.
- Neutralitet när det gäller inverkan av den nya ordningen jämfört med den gamla.
- Att främja att förmånstagarländerna utvecklar en mer avancerad arbetsmarknads- och miljöpolitik, genom ytterligare förmåner som sträcker sig utöver neutraliteten.

För jordbrukssektorn förutses ett femte mål, som är specifikt för denna sektor:

- Att fler produkter skall omfattas av den nya ordningen.

2. Allmänna synpunkter

2.1. Kommittén välkomnar att man skall göra en översyn av det allmänna preferenssystemet även när det gäller jordbruksprodukter.

2.2. Kommittén håller med kommissionen om att man bör beakta utvecklingen av villkoren för den internationella handeln med jordbruksprodukter, framför allt sedan Uruguayrundan avslutats, samt den begäran om en utvidning av ordningen för jordbruksprodukter som förmånstagarländerna har framfört sedan flera år tillbaka.

2.3. Kommittén betonar att det är nödvändigt att behandla de berörda jordbruksprodukterna olika, beroende på deras känslighet. Kommittén uttalar sig för att man skall använda sig av samma nivåer för tullnedsättning som för industrivaror, fördelat på fyra känslighetskategorier (15 % nedsättning för mycket känsliga produkter, 30 % för känsliga produkter, 65 % för halvkänsliga produkter och 100 % för okänsliga produkter). Kommittén förespråkar att man skall ta hänsyn till särskilda undantagsfall för att man även skall kunna beakta gemenskapsproducenternas intressen.

2.4. Kommittén tillstyrker införandet av ett graderingssystem och en solidaritetsmekanism (art. 4). Utvecklingsländer som har nått en högre utvecklingsnivå mätt i bruttonationalprodukt och exportkapacitet bör successivt tas ur preferenssystemet för att de skall kunna bli behandlade som industriländer. Utvecklingsländer bör därför rätteligen inte behandlas enligt preferenssystemet när deras jordbruksproduktion, som omfattats av preferenssystemet, nått en viss utvecklingsnivå i jämförelse med övriga utvecklingsländer. Kommittén förespråkar att man skall använda de metoder som föreskrivs under artikel 5.

2.5. Kommittén anser det vara nödvändigt att sätta in skyddsåtgärder redan när en fara hotar, och inte vänta tills en allvarlig skada har skett. Vid kontrollen av huruvida en produkt vållar skada skall man endast använda sig av objektiva kriterier. Kommittén anser det vara viktigt att förordningen, vid sidan om bestämmelserna för införandet av skyddsåtgärder, även skall ange vilken tidsram och periodisk kontroll som skall gälla för dessa åtgärder.

2.6. Kommittén anser det även vara nödvändigt med arbetsmarknads-, miljö- och frånträdaneklausuler (art. 7). Kommittén instämmer även i att man, som ett komplement, bör införa särskilda bestämmelser för anständiga förhållanden för arbetstagare och ett fullgott miljöskydd när det gäller de aktuella jordbruksprodukterna. Dessa bestämmelser bör inte gälla för högt utvecklade utvecklingsländer, utan bör i stället utgöra

ett ytterligare incitament för de utvecklingsländer som inte längre erhåller en fullständig tullnedsättning.

2.7. Kommittén tillstyrker förslaget att preferenssystemet när som helst, helt eller delvis, tillfälligt kan upphävas när det föreligger allvarliga kränkningar av internationella avtal (till exempel internationella överenskommelser mot slaveri, bristande samarbete vid export och transitering av narkotika och när det gäller bekämpningen av penningtvätt), när gemenskapens produkter diskrimineras eller när inte de förpliktelser uppfylls som man ålagt sig inom ramen för Uruguayrundan i syfte att uppnå målen om marknadstillträde.

2.8. Kommittén anmodar kommissionen att ta dessa kriterier på allvar och inte låta dessa mål endast förbli vackra ord.

3. Särskilda synpunkter

3.1. Kommittén anser att det krävs tydligare definitioner för att principerna för att upphäva preferenssystemet samt de kompletterande incitamenten för anständiga arbetsförhållanden skall vara genomförbara.

3.2. Kommittén anser det därför vara nödvändigt att påskynda förfarandet för en anpassning av incitamenten, för att man på ett bättre sätt och så snabbt som möjligt skall kunna ta hänsyn till förändringar i gemenskapen och i förmånstagarländerna.

3.3. Kommittén vill särskilt påpeka att beviljandet av incitament inom ramen för det allmänna preferenssystemet inte skall utgöra något prejudikat för senare förhandlingar inom Världshandelsorganisationen. Beviljandet av incitament gör det även möjligt att tillvarata gemenskapens intressen och på ett bättre sätt gynna förmånstagarländerna med hänsyn till deras utvecklingsnivå och internationella samarbete i fråga om mänskliga rättigheter, miljöskydd, penningtvätt, narkotikahandel samt miljövänligt och hållbart resursutnyttjande.

3.4. Kommittén vill uppmärksamma bristen på samstämmighet inom EU när det gäller att sluta ytterligare frihandelsavtal och att bevilja incitament inom ramen för det allmänna preferenssystemet för stater som har slutit eller förhandlar om sådana frihandelsavtal.

Bryssel den 25 april 1996.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Carlos FERRER
